Nr. 11520040613
Lieta Nr. K29-0216/15/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015. gada 30. novembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A. Dzērve
piedaloties prokuroram J. Ievītim,
aizstāvei I. Feldmanei,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu
/pers. D/, personas kods /personas kods/,
apsūdzībā pēc Krimināllikuma 260. panta pirmās daļas.
Pārbaudot un izvērtējot visus krimināllietā esošos materiālus, tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers. D/ pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, vadot transportlīdzekli, kā rezultātā nodarīja cietušajam vieglus miesas bojājums, proti:

2013. gada 28. maijā ap plkst. 21.20, /pers. D/ vadīja /pers. E/ piederošu transportlīdzekli Mercedes Benz V 230, v.n.z. /TL numurs/, Rīgā, no Matīsa ielas 131, pagalma izbrauktuves uz Matīsa ielu.

Izbraucot no pagalma uz Matīsa ielas, /pers. D/, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 4., 10. un 113. pantu, nerīkojās saskaņā ar šiem noteikumiem, tas ir, neievēroja ceļa zīmju prasības, nerīkojās tā, lai neradītu satiksmei bīstamas situācijas un nenodarītu zaudējumus: pamanot uz ietves esošo satiksmei bīstamu šķērsli – velosipēda vadītāju, nesamazināja braukšanas ātrumu vai pilnīgi neapturēja transportlīdzekli, bet, turpinot kustību uz priekšu, uzbrauca velosipēdistam /pers. F/, kurš tuvojās transportlīdzeklim pa gājēju ietvi no kreisās puses.

Minēto Ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpumu rezultātā velosipēda vadītājs /pers. F/ guva miesas bojājumus: sejas sasitumu ar sistu caururbjošu brūci apakšlūpā un augšžokļa labās un kreisās puses pirmo (11; 21) zobu kronīšu traumatisku zaudējumu vairāk par ¼, labās kājas nobrāzumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku no 7 līdz 21 dienai.

Ar savām darbībām /pers. D/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260. panta pirmajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina un lūdza tiesas izmeklēšanā neizdarīt pierādījumu pārbaudi, paskaidroja, ka viņam ir saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība, procesuālās sekas. Izdarīto nožēloja. Neatzina pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju 807,28 EUR apmērā, neatzina morālo kaitējumu – 1000 EUR apmērā, atzina 300 EUR apmērā. Paskaidroja, ka tik lielu morālā kaitējuma kompensāciju nevar samaksāt, jo ienākumi ir EUR 500 apmērā, viņš maksā uzturlīdzekļus, veic maksājumus par dzīvokli. Uzskata, ka materiālais kaitējums jāsedz apdrošinātājiem, saskaņā ar likumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu tiesa nepārbauda pierādījumus, ja apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un lūdz neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Tiesa ir pārbaudījusi lietas materiālus, un tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, kā arī par noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju, līdz ar ko pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta.

Tiesa atzīst par pierādītu, ka /pers. D/ 2013. gada 28. maijā pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, vadot transportlīdzekli, kā rezultātā cietušajam tika nodarīts viegli miesas bojājumi, viņa vaina inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pilnībā pierādīta, un šādas apsūdzētā darbības kvalificētas pareizi pēc Krimināllikuma 260. panta pirmās daļas.

Nosakot sodu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35. panta otro daļu soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Izanalizējot apsūdzētā /pers. D/ personību, noskaidrots, ka viņš:

- uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi administratīvi sodīts (lietas 45.-49. lapa);
- agrāk nesodīts (lietas 44. lapa);
- no vārdiem tiesas sēdē noskaidrots, ka Latvijas Republikas pilsonis, precējies, vidējā – tehniskā izglītība, strādā SIA /nosaukums/ par tehniķi, apgādībā bērns, agrāk nesodīts, dzīvo /adrese/.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu /pers. D/ pēc Krimināllikuma 260. panta pirmās daļas izdarījis mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību mīkstinošu apstākli par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tiesa atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. pantu atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Ar noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260. panta pirmajā daļā, noziedzīgais nodarījums tiek vērsts pret satiksmes drošību.

Nosakot soda veidu un mēru apsūdzētajam /pers. D/, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. un 35. pantu ņem vērā pierādījumus, kas var ietekmēt piespriežamā soda veidu un mēru, lietas apstākļus, /pers. D/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētā personību raksturojošos datus, ir pastāvīga dzīvesvieta, darba vieta, apgādībā bērns, agrāk nav sodīts, ņem vērā viņa attieksmi pret izdarīto, atbildību mīkstinošo apstākli, to, ka atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti, nav uzsākti citi kriminālprocesi un nav izdarīti administratīvie pārkāpumi.

Izvērtējot minēto un ņemot vērā lietā konstatētos apstākļus, izdarīts mazāk smags noziegums aiz neuzmanības, /pers. D/ nosakāms sods piespiedu

darba veidā.

Tiesas ieskatā, tieši vaļsirdīgā atzīšanās izdarītajā, tiesas sēdē izteiktā nožēla par izdarīto ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem, kas ļauj tiesai iegūt pārliecību par to, ka vainīgais ir izdarījis pozitīvus secinājumus un turpmāk centīsies likumpārkāpumus vairs nepieļaut. Tiesa atzīst, ka apsūdzētais ir mēģinājis izdarīt secinājumus, ir centies iekļauties vispārpieņemtajās sabiedrības uzvedības un morāles normās, ir pastāvīga dzīvesvieta un darbavieta, citi kriminālprocesi nav ierosināti, tādējādi tiesa secina, ka soda mērķi var sasniegt, neizolējot /pers. D/ no sabiedrības, bet piemērot Krimināllikuma 260. panta pirmajā daļā noteikto alternatīvo sodu – piespiedu darbu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40. pantu piespiedu darbs ir personas piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40. panta otro daļu piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām. Tiesa, izvērtējot minēto, nekonstatē apstākļus, kuri liegtu apsūdzētajam izpildīt piespiedu darbu.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā piespiedu darbs disciplinēs apsūdzēto. Turklāt apsūdzētā uzvedību piespiedu darbu veikšanas laikā kontrolēs Valsts probācijas dienests, tādējādi samazinot iespēju izdarīt citus likumpārkāpumus, bet vienlaicīgi sniedzot sabiedrībai labumu ar savu darbu. Tāpat tiesa ņem vērā ka, piespriežot piespiedu darbu, apsūdzētais tiks iesaistīta sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama apstākļos, kad apsūdzētais atzīst savu vainu.

Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņas atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet no tiesu prakses (sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08).

Tiesa uzskata, ka ar šāda soda piemērošanu tiks panākts Krimināllikuma 35. panta otrās daļas noteiktais soda mērķis.

/pers. D/ piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – atstājams negrozīts līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Tiesa pārbaudīja pierādījumus daļā par pieteikto kaitējuma kompensāciju.

Cietušais iesniedzis tiesā kompensācijas pieteikumu, lūdzot piedzīt no /pers. D/ materiālos zaudējumus 807,28 EUR apmērā, ko veido summa, ko cietušajam vajadzēja samaksāt par ārstēšanās izdevumiem (stomatologa pakalpojumiem), apliecinoši pierādījumi – čeki ir iesniegti.

Vienlaicīgi cietušais lūdzis piedzīt morālo kaitējumu 1000 EUR apmērā, norādot, ka notikumā viņam tika nodarītas stipras fiziskas sāpes, nolauzti veseli, nebojāti 2 priekšējie augšžokļa zobi, pāršķelta apakšlūpa (bija nepieciešama ķirurģiska operācija), ar ātro palīdzību viņu nogādāja slimnīcā, 2 nedēļas atradās mājās gultas režīmā, ārstēšanās kopumā ilga 4 mēnešus, tika izsists no ierastā ritma (nevarēja turpināt treniņus /vieta/, nācās ņemt sesijas pagarinājumu /nosaukums/, kā arī tagad akadēmisko gadu 5.kursā). Līdz negadījumam visi zobi bija pilnīgi veseli, notikušais bija milzīgs morāls šoks un pārdzīvojami, joprojām saglabājas bailes (nepatīkamas emocijas) no tuvumā braucošām automašīnām.

Kriminālprocesa likuma 1. pantā paredzētā mērķa sasniegšanai likums ir noteicis pamatprincipus, tajā skaitā tiesības uz kompensāciju par radīto kaitējumu, un tas ir viens no krimināltiesisko attiecību noregulējuma elementiem. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350. pantu cietušajam pienākas atlīdzība par noziedzīga nodarījuma rezultātā radītā kaitējuma atlīdzināšanu. Ievērojot Kriminālprocesa likuma 352. panta pirmajā daļā noteikto, tiesa kompensācijas apmēru nosaka izvērtējot cietušā pieteikumu.

Attiecībā uz Krimināllikuma 260. pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu noteikta īpaša kaitējuma kompensācijas saņemšanas kārtība, kas atšķiras no vispārējās, jo tiesai bez minētajām normām jāņem vērā speciālā likumā "Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums" un uz šī likuma pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos noteiktais.

Likuma "Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums" 19. pantā ir norādīts, ka ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie zaudējumi iedalās materiālos un nemateriālos zaudējumos. Par ceļu satiksmes negadījumā nodarītiem materiāliem zaudējumiem atzīstami zaudējumi: cietušās personas ārstēšana, pārejoša darbnespēja, darbspēju zaudējums un nāve. Savukārt ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie nemateriālie zaudējumi ir zaudējumi, kas saistīti ar sāpēm un garīgām ciešanām: cietušās personas fizisku traumu; cietušās personas sakropļojumu, invaliditāti; apgādnieka, apgādājamā vai laulātā nāvi; apgādnieka, apgādājamā vai laulātā 1. grupas invaliditāti.

Likuma "Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums" 15. pantā norādīts apdrošinātāja atbildības limits – personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšana līdz 5 000 000 *euro* katrai cietušai personai neatkarīgi no personu skaita, mantai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai līdz 1 000 000 *euro* neatkarīgi no trešo personu skaita. Zaudējumus, kuri netiek atlīdzināti saskaņā ar šo likumu vai kuri pārsniedz noteikto apdrošinātāja atbildības limitu, trešā persona ir tiesīga pieprasīt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Tādējādi tiesai izlemjot jautājumu pa radītā kaitējuma – gan materiālā, gan nemateriālā – atlīdzināšanu, jāņem vērā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, aprēķinātā, bet vēl neizmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, kā arī iespējamā apdrošināšanas atlīdzība neatkarīgi no tā vai cietusī persona ir iesniegusi iesniegumu par apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanu un vai tā vispār vēlas to darīt. Šāds secinājums atbilst arī judikatūrai (lietas Nr.SKK-307/09, Nr.SKK-23/09, Nr.SKK-65/09).

Kriminālprocesa likuma 22. pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Tiesas ieskatā, ar katru noziedzīgo nodarījumu personai tiek nodarīts arī morālais kaitējums. Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta trešā daļā noteikto, gadījumos, kad pret personu vērstais nodarījums izpaudies kā noziedzīgs nodarījums pret dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam ir nodarīts morālais kaitējums. Līdz ar to, kā tas norādīts Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmajā daļā, pieteikumā par radītā kaitējuma kompensāciju kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām sāpēm tikai jānorāda, bet tiesas kompetencē ir noteikt tā apmēru, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Morālā kaitējuma nodarīšana un pienākums atlīdzināt nodarīto morālo kaitējumu ir sekas personas prettiesiskām, tīšām darbībām vai darbībām aiz neuzmanības, kā rezultātā ir apdraudēta cietušā drošība, veselība un citas vērtības. Morālais kaitējums nav izsakāms mantiskajās vērtībās un to nevar atlīdzināt kā zaudējumu. Morālais kaitējums ir personai piemītošu nemantisku labumu vai ar likumu aizsargātu interešu prettiesisks aizskārums, kas personai radījis ciešanas, pārdzīvojumus, sāpes.

Vērtējot cietušā morālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu par fiziskām ciešanām un morālo aizskārumu, tiesa saskaņā ar Civillikuma 5.pantu atlīdzības apmēru nosaka pēc taisnības apziņas un vispārīgajiem tiesību principiem. Nosakot kompensācijas apmēru tiesa vadās arī no Kriminālprocesa likuma 352.pantā noteiktā, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru, noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošos sakropļojumus un darbspēju zudumu, morālā aizskāruma publiskumu un dziļumu, psihiskas traumas.

Morālā kaitējuma, kā viena no krimināltiesisko attiecību noregulējuma elementiem apmēra noteikšanas pienākums uzlikts tiesai, par atskaites punktu ņemot gan tiesu praksi, gan piemērojot Eiropas Savienības un nacionālās likumdošanas kritērijus pēc analoģijas.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarētais princips par cietušā tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu atbilst Eiropas Savienības

2004.gada 29.aprīļa direktīvai „Par kompensāciju noziegumos cietušajiem". Šī direktīva prasa ievērot taisnīgas un samērīgas kompensācijas apmēra ievērošanu par nodarītajiem kaitējumiem.

Ņemot vērā, ka /pers. D/ tiek atzīts par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, kā rezultātā cietušais guva vieglus miesas bojājumus, tas ir, /pers. D/ tiek atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā aiz neuzmanības, ar kuru tikusi apdraudēta cietušā drošība un veselība, /pers. D/ ir pienākums atlīdzināt cietušajam nodarīto morālo kaitējumu, un cietušajam tas papildus nav jāpierāda.

Tiesas sēdē apsūdzētais norādīja par saviem ikmēneša ienākumiem, no kā secināms, ka tie ir ap 500 *euro* mēnesī. Lai arī vainīgās personas mantiskais stāvoklis ir fakultatīvs kritērijs, tiesai tomēr pret to ir jābūt iecietīgai.

Analizējot cietušā fizisko un morālo ciešanu pakāpi, tiesa ņem vērā ciešanu pakāpi saistībā ar cietušā individuālajām īpatnībām, kā arī ņem vērā morālo un fizisko ciešanu raksturu. Ar fiziskām ciešanām jāsaprot ķermeņa sāpes, bet ar morālajām ciešanām - bailes, pazemojums, stress un citas negatīvas emocijas.

Tiesa uzskata, ka cietušā fiziskās sāpes ir pierādītas ar eksperta atzinumu, kurā norādīts, ka cietušam konstatēti viegli miesas bojājumi (lietas 37.-39.lapa). Nekādi citi izraksti no pacienta medicīniskās kartes, izziņas par veselības traucējumiem, ārstu slēdzieni, izdrukas par valsts apmaksātiem veselības aprūpes pakalpojumiem nav iesniegti.

Cietušais fiziskas ciešanas jeb ķermeņa sāpes izjuta gan ceļu satiksmes negadījuma brīdī, gan ārstniecisko manipulāciju gaitā, kā arī atveseļošanās laikā vairāku mēnešu garumā.

Tiesa atzīst, ka cietušam tika nodarītas arī morālās ciešanas, kas saistītas ar negatīvām emocijām un psiholoģisku diskomfortu. Bailes, stress un citi negatīvi pārdzīvojumi cietušam bija visu ārstēšanās laiku, jo viņam nepārprotami ir bažas par to, kāds būs viņa veselības stāvoklis un kā radītās traumas ietekmēs viņa turpmāko dzīvi.

Nosakot cietušam morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, ņemams vērā, ka cietušais ir jauns vīrietis, kuram resocializācija pēc gūtā stresa notiek ievērojami ātrāk nekā gados vecākam cilvēkam.

Morālā kaitējuma kompensācijas piedziņa naudas izteiksmē konkrētā gadījumā atzīstama par gandarījumu, kad par pārciesto cietušais var saņemt atlīdzinājumu, kas viņam kaut nedaudz ļautu aizmirst notikušo un sajust gandarījumu.

Nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesai jāvadās arī no saprātīguma un taisnīguma principa. Šobrīd nav precīzu instrumentu cilvēka ciešanu apjoma noteikšanai un tā pārvēršanai naudas izteiksmē. Šī kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta atlīdzība, kura vainīgajai personai jāmaksā cietušajām, lai izlīdzinātu negatīvo ietekmi uz cietušo psihi un likvidētu ar likumpārkāpumu radītās ciešanas, bet tā nedrīkst būt tāda, kas satur mantiska labuma gūšanas aspektus.

Judikatūrā noteikts, ka tiesai nosakot morālā kaitējuma atlīdzības apmēru, jāņem vērā maksimālā apdrošināšanas atlīdzības summa, ko konkrētais cietušais var saņemt no apdrošinātāja vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja.

Tiesas sēdē cietušais norādīja, ka apdrošināšanas kompānija AAS "Gjensidige" līdz tiesas nolēmumam nav lēmusi par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.

Savukārt /pers. D/, kā transportlīdzekļa vadītājs, kurš noslēdzis attiecīgu līgumu, ir apdrošinājis savu īpašnieka civiltiesisko atbildību par ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli un paļaujas, ka saskaņā ar Likuma „Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums" 15.panta pirmo daļu, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, t.i. AAS "Gjensidige" sedz

zaudējumus.

Tiesa ņem vērā juridiskajā literatūrā pausto viedokli, proti, nosakot atlīdzību par morālo kaitējumu saskaņā ar taisnības principu, ir jāizvērtē ne tikai cietušā intereses, bet arī šo interešu samērīgums, jo taisnīgums tiks sasniegts tikai tad, kad tiks panākts līdzsvars. Tādējādi atlīdzība jeb kompensācija par nodarīto morālo kaitējumu nevar tikt uzskatīta par sodu vainīgajam, jo saskaņā ar taisnīguma un saprātīguma principiem kompensācija nodrošina cietušajam apmierinājumu, kas mazina izraisītās sāpes un ciešanas (Matjušina R. Kritēriji morālā kaitējuma atlīdzības apmēra noteikšanai. //Jurista Vārds, Nr.26 (589) 2009. gada 30. jūnijs).

Civillikuma 1635. panta pirmajā daļā noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Saskaņā ar minētā likuma panta otro daļu ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Konkrētajā krimināllietā Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā cietušais iesniedza pieteikumu par morālo aizskārumu EUR 1000 apmērā.

Konkrētajā krimināllietā ir neapšaubāmi pierādīts, ka apsūdzētā rīcības rezultātā notika ceļu satiksmes negadījums un cietušajam tika nodarīti viegli miesas bojājumi.

Tiesa atzīst, ka, lemjot par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, jāievēro samērīguma princips un tas, ka morālā kaitējuma kompensācija ir tikai viens no kompensācijas veidiem un neaizstāj cietušā mantai un veselībai nodarīto kaitējumu (sk., Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 4.februāla lēmums lietā Nr. SKK-8/2010).

Noziedzīgā nodarījuma rezultātā cietušajam nodarīts morālais aizskārums. Pastāvot šādu apstākļu kopumam, tiesa uzskata, ka cietušajam ir nosakāma kompensācija par morālo aizskārumu EUR 500 apmērā, nevis EUR 1000. Tiesa šādu summu nosaka, ņemot vērā dzīvē gūto pieredzi, tiesu prakses atziņas. Tiesas sēdē cietušais paskaidroja, ka viņš vērsies pie apdrošinātāja, viņam vēl nav izmaksāta atlīdzība, jo nepieciešams tiesas spriedums.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punktu pienākums samaksāt minēto kompensāciju uzliekams apsūdzētajam.

Ceļu satiksmes negadījumos cietušo, trešo personu, kas ir jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kurai ceļu satiksmes negadījuma dēļ ir nodarīti zaudējumi, pienākas apdrošināšanas atlīdzība. Intereses un tiesiskās attiecības starp transportlīdzekļu īpašniekiem, tiesīgajiem lietotājiem un apdrošinātājiem sakarā ar transportlīdzekļu īpašnieku un tiesīgo lietotāju civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu reglamentē „Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums".

Šajā kriminālprocesā cietušais materiālo kaitējumu ir pieteicis gan kriminālprocesā, bet ir vērsies pie apdrošinātāja, bet apdrošināšanas atlīdzība cietušajam nav izmaksāta, jo nav stājies spēkā tiesas spriedums, tiesa nevar aprēķināt kādu summu par šo nelaimes gadījumu maksās apdrošinātājs.

Tiesa atzīst, ka cietušajam ir radušies materiālie zaudējumi veselības dēļ, kuri saņemami no apdrošinātāja, saskaņā ar „Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma" noteikumiem.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 512., 520., 530. pantu tiesa

n o s p r i e d a

/pers. D/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 260. panta pirmajā daļā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām.

Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā /pers. D/ 10 darba dienu laikā jāreģistrējas Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālajā struktūrvienībā piespiedu darba izciešanai, Rīgā, Dzirnavu ielā 91/3.

Piedzīt no /pers. D/ par labu cietušajam /pers. F/ morālā kaitējuma kompensāciju EUR 500 (pieci simti) apmērā.

Materiāla kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā 94,63 EUR (deviņdesmit četri *euro* 63 centi) par zvērināta advokāta veikto darbu juridiskās palīdzības sniegšanā tiesas procesā un tie iemaksājami: Valsts kase, NMR 90000050138, konts /konta nr./, BIC kods TRELLV22, nosakot 30 dienu termiņu tā labprātīgai izpildei pēc sprieduma spēkā stāšanās iesniedzot tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu.

/pers. D/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā, atstāt negrozītu līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt daļā par noteikto sodu vai pieļautiem procesuāliem pārkāpumiem desmit dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts pieejams 2015.gada 4.decembrī.

Tiesnese (*personiskais paraksts*) A. Dzērve